

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет стоматології та фармації
Кафедра загальної та клінічної фармакології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	226 Фармація, промислова фармація
Назва освітньої програми	Фармація, промислова фармація
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
к. ф. н. доцент Крижановська Тетяна Олександрівна	380976548181	oreltati63@gmail.com
Сторінка курсу у Moodle: https://moodle.mgu.edu.ua/course/view.php?id=1227		

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Філософія – це дисципліна, завданням якої є забезпечити загальну теоретичну й практичну підготовку студентів з питань актуальних проблем генезису наукової методології і її історії; формування парадигми наукового мислення, осягнення основних напрямків розвитку філософії науки, її становлення в рамках світової та вітчизняної філософської думки.

Мета вивчення – є забезпечити засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності; ознайомити із наявними філософськими концепціями, які розкривають поліфонізм та плюралізм філософського мислення; сформувати світоглядно-методологічну культуру студентів; прилучення до філософської культури на основі систематичного вивчення традицій світової філософської думки і її сучасного стану; формування філософського типу мислення, що забезпечує орієнтацію людини в умовах сучасної динаміки суспільних процесів; розкриття і

розвиток інтелектуально-розумового потенціалу людини, що сприяє становленню духовності, активності, адаптивності, усвідомленості майбутнього фахівця у виборі смисложиттєвих цінностей.

Пререквізити: для освоєння даної дисципліни необхідні знання, вміння та навички придбані при вивченні наступних дисциплін: Історія України, Українська література, Українська мова, Історія Української культури, Логіка.

Постреквізити: знання, вміння і навички, отримані при вивченні дисципліни необхідні для освоєння наступних дисциплін: Етика, Естетика, Історія медицини, Соціологія, Медична психологія.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Філософія» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та критично осмислювати й вирішувати практичні проблеми у професійній фармацевтичній та/або дослідницько-інноваційній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та їх обґрунтованість до фахової та нефахової аудиторії.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК. 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу та оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові) компетентності

Навчальна дисципліна Філософія забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:
ПРН 1. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
3	90	14/12	28/14	48/64	2	4	обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма

	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Предмет філософії. Філософія та світогляд.	13	2	4	7	13	2	2	9
Тема 2. Філософія Стародавнього світу	13	2	4	7	13	2	2	9
Тема 3. Філософія Середньовіччя та доби Відродження.	13	2	4	7	13	2	2	9
Тема 4. Філософія Нового часу. Німецька класична філософія.	13	2	4	7	13	2	2	9
Тема 5. Філософія України	13	2	4	7	13	2	2	9
Тема 6. Онтологія	13	2	4	7	13	2	2	9
Тема 7. Гносеологія.	12	2	4	6	12	1	2	10
Усього годин	90	14	28	48	90	12	14	64
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЕКЗАМЕН/ЗАЛІК								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна/заочна форма
1	Предмет філософії. Філософія та світогляд.	4/2
2	Філософія Стародавнього світу	4/2
3	Філософія Середньовіччя та доби Відродження.	4/2
4	Філософія Нового часу. Німецька класична філософія.	4/2
5	Філософія України	4/2
6	Онтологія	4/2
7	Гносеологія.	4/2
	Всього	28/14

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Філософія» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна/заочна форма
1	Предмет філософії. Філософія та світогляд.	7/9
2	Філософія Стародавнього світу	7/9
3	Філософія Середньовіччя та доби Відродження.	7/9
4	Філософія Нового часу. Німецька класична філософія.	7/9
5	Філософія України	7/9
6	Онтологія	7/9
7	Гносеологія.	6/10
Всього		48/64

1. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Силабус навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит (залік)
--	---

питання для іспиту / заліку

1. Історичні типи світогляду: міф, релігія, філософія.
2. Виникнення і розвиток філософських вчень Стародавнього Сходу.
3. Виникнення античної форми діалектики. Філософські погляди Геракліта.
4. Філософська система об'єктивного ідеалізму Платона. Лінія Платона і лінія Демокріта.
5. Онтологія і теорія пізнання Аристотеля.
6. Філософія Стародавнього Риму.
7. Специфіка філософської думки в епоху середньовіччя
8. Натурфілософія епохи Відродження (М. Кузанський, М. Коперник).
9. Ф. Бекон – родоначальник емпіричного природознавства метод та його характеристика..
10. Теорія та метод пізнання Р. Декарта..Суб'єктивний ідеалізм Дж. Берклі та Д. Юма.
11. Філософія французького Просвітництва.
12. .Теорія пізнання І. Канта. “Річ у собі”.
13. .Закон розвитку в теорії Гегеля.
14. Людина у філософській системі Фейєрбаха.
15. Зміна парадигми філософського мислення у 19-поч. 20 ст.
16. Фрідріх Ніцше та ідеї „філософії життя”.
17. Філософські ідеї постмодернізму.
18. Провідні філософські джерела та філософські ідеї часів Київської Русі.
19. Поява професійної філософії в Україні.
20. Філософія Г. Сковороди.
21. Особливості розвитку української філософії 19-20 ст.
22. Поняття світогляду, його структура.
23. Основні історичні типи світогляду. Світогляд і філософія.
24. Поняття філософії, її предмет та метод.
25. Структура і функції філософії.
26. Місце та роль філософії у суспільстві.
27. Онтологія. Основні категорії онтології. Онтологічний монізм та плюралізм.
28. Становлення філософської категорії «матерія». Сучасна наука про матерію.
29. Простір та час як поняття філософії.
30. Субстанціальна та реляційна концепції простору та часу.
31. . Світоглядне значення теорії відносності Ейнштейна.
32. . Світоглядне значення сучасних наукових концепцій космології, астрофізики про Всесвіт (Хоккінг, Грін, Дойч, Каку, Гус, Лінде та ін).
33. . Свідомість як вищий рівень духовної активності людини, ідеальне відтворення дійсності.
34. . Розвиток уяви про свідомість в класичній філософії.
35. . Сучасні філософія та наука про свідомість.
36. . Структура свідомості. Права та ліва півкулі та їх морфологічно-функціональні особливості.

37. . Проблема штучного інтелекту та свідомість.
38. . Розвиток як філософська проблема, її формування. Основні філософські концепції розвитку.
39. . Діалектика, її особливості та історичні форми.
40. . Структура діалектики: принципи, категорії та закони.
41. . Функції діалектики та її методологічне значення.
42. . Синергетична парадигма розвитку. Основні світоглядні та методологічні принципи (принцип імовірнісного детермінізму, визнання універсальності та узгодженості процесів у природі, визнання універсального характеру еволюції та адаптації як закономірної поведінки складної системи, що самоорганізується, будь-якої природи).
43. Глобальний еволюціонізм. Поняття «еволюція» та «розвиток», їх визначення. Загальні світоглядно-теоретичні положення глобального еволюціонізму.
44. Філософсько-гносеологічне відношення до світу та його специфіка. Основні теоретико-пізнавальні стратегії.
45. Сучасна гносеологічна ситуація. Класична і неklasична епістемологія.
46. . Суб'єкт та об'єкт пізнання. Предмет та мета пізнання.
47. Чуттєве та раціональне в пізнанні. Ступені пізнання.
48. Структура суспільства, загальна характеристика його основних складових.
49. Соціальна структура суспільства. Трансформація вчення К. Маркса про класи в сучасних філософських дослідженнях.
50. Політична система суспільства: сутність, структура, функції.
51. Громадянське і політичне суспільство: сутність і порівняльний аналіз.
52. Проблема походження людини. Теорія антропосоціогенезу; питання про співвідношення біологічного та соціального в людині.
53. Людина в філософії марксизму.
54. Нове розуміння буття людини в європейському ірраціоналізмі.
55. Людина, індивід, індивідуальність, особистість; проблема соціалізації.
56. Свобода та відповідальність як атрибутивні характеристики людини.
57. Усвідомлення скінченності людського буття. Сенс життя як інтегральна характеристика людського буття.
- 58.** Людина у сучасному світі. Проблема трансгуманізму.

**ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ**

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т. ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді,

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Філософія освіти / Philosophy of Education: науковий журнал. – 2019, т. 24, № 1 // Інститут вищої освіти НАПН України, НПУ ім. М. П. Драгоманова, Київ, 2019.- 280 с.
2. Гринів О. Історія української філософії / Олег Гринів. – Львів : Тріада плюс, 2015. – 302 с.
3. Синиця А. Філософія : навч.-метод. посіб. / Андрій Синиця. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 179 с.
4. Подольська Є. А. Філософія. Підручник – К.: Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. – 704 с